

ABA-NOVÁK VILMOS (1894-1941)

Galambdúcok (Hajnali vásárosok) | Dovecot (Fair at Dawn), 1934

Tempera, falemez | Tempera on wood-fibre, 89,5 x 100 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Aba-Novák 34
Hátoldalon autográf felirat | Autograph inscription on the reverse:
Aba-Novák Vilmos (Hungary – Budapest I. Zsolt u. 7.) "Galambdúcok" (100 x 90 cm) 3.

Kezdő ár | Starting price: 18 000 000 Ft / 51 429 EUR
Becsérték: 30 000 000 – 40 000 000 Ft
Estimate: 85 714 – 114 286 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

| egykor Mr. Ericsson (finn) mérnök tulajdonában

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PROSUMABLY EXHIBITED:

| 1934. Tizennyolc magyar művész kiállítása, Budapest, Nemzeti Szalon, 1934. február 24. – március 11. (kat. 100. *Hajnali vásárosok*, tempera, 2000.-)

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Exhibition of Paintings by Vilmos Aba-Novák and Béla Iványi-Grünwald, New York, E. & A. Silberman Gallery, 1935. február 25. – március 16. (katalóguson kívül)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Molnos Péter: Aba-Novák, Budapest, Népszabadság Könyvek, 2006. o.n. (Lappangó képek: 70.)

ABA-NOVÁK 21

1. Galambdúc, 1930-as évek
Fotó: Fortepan

2. Galambdúc, 1940
Fotó: Fortepan

3. Galambdúc, 1940-es évek
Fotó: Fortepan

„Akármihhez nyúlok, abból novella kerekedik”
(Aba-Novák Vilmos)

„Aba-Novák minden képe úgyszólván fejest ugrik az életnek embertől, állattól nyüzsgő, kellős közepébe. Legszívesebben oda, ahol a legnépesebben és a legtarkábban csődül egybe. Nem a mélyértelmű arisztokratikus elvonultság, hanem a tárva-nyitva álló, zibongó fórum demokratikus szellemű művészete ez. Az új magyar festői kultúra egyik legeredetibb és legérdekesebb megnyilvánulása. [...] Minden érdekes, ami csak van a nap alatt, ha Aba-Novák szemével nézzük. Még az is, ami, hacsak rajtunk állana,

talán közömbösen hagyna bennünket. De a festői látása a mi szemünket is fölnyitja, és most már mi is észrevesszük, hogy milyen szórakoztatón, lebilincselően tarka színpad ez a világ.” – írta Kállai Ernő, a művész 1936-os gyűjteményes kiállításának katalógusába.

Aba-Novák művészetében az 1930-as évek elejétől követhető nyomon a Szolnok és környéki motívumok, témák jelenléte. Ezek az életképek, vagy Kállai találó kifejezésével élve

“festői elbeszélések”, hatalmas sikert arattak mind a hazai, mind pedig a külföldi művészetkedvelő közönség körében. A virtuóz technika, a humorral megformált karikatursztikus karakterek mesteri ábrázolásai, a nagyvonalúan előadott és mégis túpontos megfigyelések, mind-mind arra kényszerítik a nézőt, hogy tüzetesen merüljön el az aba-nováki világban, részletről-részletre próbálja meg feltérképezni, magáévá tenni az elétároló, elképesztően részletgazdag látványt.

A szolnoki életképek egy külön fejezeteként születtek azok a képek, melyeken feltűnnek az alföldi galambtenyésztés jellegzetes motívumaiként ismert galambdúcok. A madarak számára igazi műgonddal készített miniatűr lakótömbök, rendkívül érdekes festői témát kínáltak a művészeknek. Aba-Novák az 1930-as évek közepén, egész ciklusnyi képet szentelt ezeknek a galambdúcoknak. A bérkaszárnnyakat mintázó galamblakok jellegzetes építményei, olyan figyelemkeltő, izgalmas festői lehetőségeket rejtő konstrukciók, melyek magasbatörő lábaikkal lehetővé teszik az előtér és a háttér egybevonását, perspektivikus összekapcsolását. A hajnali égbolt szürke felhőtömegei előtt megjelenő sötét tömbjeikkel, olyan különleges látványt nyújtanak, mely messziről a képre irányítja a tárlatlátogató néző figyelmét.

A művész műtermét megörökítő egyik archív fotográfia abban a különleges pillanatban született, mikor a festőállványon munkában lévő kép már legnagyobb részben elkészült, Aba-Novák épp a mesterségének kellékeivel foglalatoskodott, már csak az előtérben feltűnő sárga szekér hiányzott a festményről, mely valószínűleg a fényképezőgép exponálását követő percekben fel is került a fatáblára, véglegesen.

Aba-Novák 1935-ben meghívást kapott a New York-i Silberman Galériától. A magyar származású műkereskedő által Aba-Novák és Iványi-Grünwald Béla műveiből rendezett kiállítás, a magyar művészet tengeren túli bemutatkozásának ritka alkalmai közé tartozott. Az amerikai út története Aba-Novák naplójából ismert, melyben részletesen megörökítette a nagy kaland érdekesebb epizódjait. Aba-Novák e naplófeljegyzéseiben a magával vitt képek eladásával kapcsolatban is információkat közölt. Ebben március 27-i dátummal szerepel, hogy „Schönbauer szobrász hozta Ericsson finn mérnököt, aki megvette a »Galambdúcokat«”. A kivételes kvalitású remekmű tehát 1935 májusában nem tért vissza Aba-Novákkal együtt, és csak a legutóbbi időkben bukkant fel ismét majd kilenc évtizednyi lappangás után sértetlen, kitűnő állapotban.

RUM ATTILA

4. Aba-Novák Vilmos szolnoki műtermében, 1930-as évek
A festőállványon a most aukcióra kerülő kép látható

